

INFORMACIJA O REALIZACIJI PROJEKTA IZGRADNJE HE KOMARNICA

Rijeka Komarnica je glavna pritoka rijeke Pive, koja raspolaže značajnim hidroenergetskim potencijalom. Dio tog potencijala iskorišćen je izgradnjom HE Piva, akumulaciono-pribranske elektrane, sa kotom normalnog uspora 675 mm. HE Komarnica je planirana kao čeona hidroelektrana sa akumulacijom u slivu rijeke Pive, sa branom na kraju uspora postojeće akumulacije HE Piva.

U cilju valorizacije hidropotencijala rijeke Komarnice krenulo se u pravcu sprovođenja procedure za dodjelu koncesije. Kao polazni korak je bila izrada Plana davanja koncesije na osnovu kojeg je urađen Nacrt Koncesionog akta. U vezi sa tim, Ministarstvo ekonomije je u periodu od 31.7-14.8.2020. godine sprovelo Javnu raspravu o Nacrtu Koncesionog akta za projekat HE Komarnica, koja je na osnovu inicijative nevladinih organizacija produžena do 21.8.2020. godine.

Svi komentari, primjedbe i sugestije dobijeni od zainteresovanih strana tokom javne rasprave detaljno su razmatrani i svi predlozi koji su ocijenjeni kao prihvatljivi uvaženi su i uključeni u tekst Nacrta Koncesionog akta za projekat HE Komarnica, kao i u Nacrt ugovora.

Nakon toga, Vlada Crne Gore je Zaključkom broj: 07-4078 od 27.8.2020. godine usvojila Koncesioni akt za projekat HE Komarnica (Koncesioni akt) sa Izveštajem sa javne rasprave i Nacrtom ugovora o koncesiji za korišćenje prirodnih bogatstava, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskog objekta HE Komarnica u cilju proizvodnje električne energije

Koncesionim aktom, a shodno članu 20 stav 2 tačka 6 Zakona o koncesijama („Službeni list CG“, br. 8/09 i 73/19), predviđeno je da se koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju HE Komarnica dodijeli bez objavljivljanja javnog oglasa direktno privrednom društvu „Elektroprivreda Crne Gore“ AD Nikšić, kao akcionarskom društvu u kojem Država Crna Gora ima više od polovine akcija i samostalno imenuje sve članove organa upravljanja.

U skladu sa Koncesionim aktom za projekat HE Komarnica, „Elektroprivreda Crne Gore“ AD Nikšić je 26.10.2020. godine podnijela Ministarstvu ekonomije „Ponudu za koncesiju - korišćenje prirodnih bogatstava, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskog objekta HE Komarnica u cilju proizvodnje električne energije“. U međuvremenu je došlo do prestrukturiranja državne uprave, na način da je Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list CG", br. 118/20, 121/20, 1/21, 2/21, 29/21, 34/21, 41/21 i 85/21) određeno je da su poslovi iz oblasti energetike u nadležnosti Ministarstva kapitalnih investicija. U vezi sa tim, ponudu „Elektroprivrede Crne Gore“ AD Nikšić za izgradnju HE Komarnica je preuzelo navedeno ministarstvo. Usljed organizacionih i kadrovskih promjena nije bilo moguće pokrenuti aktivnosti na razmatranju dostavljene ponude u primjerenom roku. S obzirom da je od dana dostavljanja ponude od strane „Elektroprivrede Crne Gore“ AD Nikšić protekao značajan vremenski period i istovremeno zbog validnosti dokumentacije kojom se dokazuje podobnost ponuđača, shodno članu 23 stav 3 Zakona o koncesijama, bilo je potrebno da „Elektroprivreda Crne Gore“ AD Nikšić dostavi Ministarstvu kapitalnih investicija ažiriranu ponudu za izgradnju HE Komarnica.

Predmet koncesije je korišćenje prirodnog bogatstva u državnoj imovini, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskog objekta HE Komarnica u cilju proizvodnje električne energije. U cilju dostavljanja ažurirane ponude, postupajući po Zaključku Vlade Crne Gore, broj: 04-5066/2 od 4.11.2021. godine, Ministarstvo kapitalnih investicija je dan 20.1.2022. godine utvrdilo kao krajnji rok za podnošenje ažurirane ponude. U skladu sa utvrđenim rokom ponuđač, „Elektroprivreda Crne Gore“ AD Nikšić je dostavio Ministarstvu kapitalnih investicija ažiriranu ponudu za izgradnju HE

Komarnica. Ponuda je ažurirana u dijelu koji se odnosi na podobnost ponuđača dok je u tehničkom dijelu ponuda ostala nepromjenjena.

Shodno članu 26 Zakona o koncesijama, postupak davanja koncesije sprovodi ad hoc Tenderska komisija sastavljena od neparnog broja članova, koju imenuje nadležni organ. U vezi sa tim, a u cilju sprovođenja postupka davanja koncesije za izgradnju HE Komarnica, Rješenjem Ministarstva kapitalnih investicija, broj: 01-302/22-643/1 od 26.1.2022. godine formirana je Tenderska komisija (Komisija). Zadatak Komisije je bio da sprovede otvaranje ponude, provjeru podobnosti ponuđača i provjeru ponude sa stanovišta njene ispravnosti u pogledu ispunjavanja uslova određenih Koncesionim aktom. Pored navedenog, Rješenjem je propisano da članovima Komisije se može utvrditi novčana naknada za rad, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore.

Članom 26 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list CG", br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18 - Odluka US CG, 42/18, 34/19, 130/21 - Odluka US CG i 146/21) je propisano da zaposleni u javnom sektoru mogu ostvariti naknadu za komisije i savjete ustanovljene posebnim zakonom, što u ovom slučaju predstavlja Zakon o koncesijama. Kriterijumi za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada propisani su Odlukom o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada ("Službeni list CG", br. 26/12, 34/12 i 27/13).

Članom 4 citirane Odluke, predviđeno je da se članu radnog tima koji obrazuje potpredsjednik Vlade, ministar, odnosno starješina samostalnog organa uprave, može odrediti mjesečna naknada, u visini do 50% prosječne bruto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade, što implicira da je u predmetnom slučaju ova saglasnost neophodna, kako bi se omogućilo plaćanje rada ove Komisije.

Naglašavamo da treba imati u vidu složenost povjerenih zadataka Komisiji, iz kojih razloga smatramo da je članovima i sekretaru Komisije, potrebno obezbijediti sredstva za rad, a u skladu sa članom 4 pomenute Odluke. Shodno navedenim argumentima, te činjenici da rad navedenih lica koja učestvuju u radu Komisije podrazumijeva i individualno angažovanje u slobodnom vremenu, dakle van sjednica Komisije, mišljenja smo da treba omogućiti finansiranje istih, odnosno isplatu mjesečne naknade u visini koja će se utvrditi posebnim rješenjem.

U vezi sa navedenim, Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, Ministarstvu kapitalnih investicija, opredjeljena su sredstva za isplatu ovih komisija. Pored ovoga Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je dalo potvrdu o raspoloživim sredstvima da se izvrši isplata dvije mjesečne naknade na godišnjem nivou članovima Komisije i sekretaru u iznosu od 40% prosječne neto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini.

Kako je članom 26 stav 5 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru propisano naknade za komisije i savjete ustanovljene posebnim zakonom mogu se isplatiti, uz saglasnost Vlade po prethodno pribavljenoj potvrdi o raspoloživim sredstvima od strane Ministarstva finansija, potrebno je obezbjeđenje pomenute saglasnosti.

Navedena Komisija je otvaranje ponude obavila 4.2.2022. godine i na početku utvrdila da je Ponuđač dostavio zapečaćenu Ponudu u okviru koje se bile sadržane dvije odvojene koverta, i to kovertu na kojoj piše "PODOBNOŠT PONUĐAČA" i kovertu na kojoj piše "TEHNIČKA PONUDA".

Provjera ispravnosti dokumentacije iz koverta "PODOBNOŠT PONUĐAČA" Komisija je izvršila 4.2.2022. godine o čemu je sačinjen Zapisnik o otvaranju omota ponude, otvaranju koverata sa dokumentacijom za utvrđivanje podobnosti ponuđača i provjeri ponude sa stanovišta njene

ispravnosti u pogledu ispunjavanja obavezujućih uslova u skladu sa Koncesionim aktom za projekat HE Komarnica broj: 03-302/22-643/2. Na osnovu sprovedenog postupka Komisija je konstatovala da je Ponuđač "Elektroprivreda Crne Gore" AD Nikšić dostavio svu potrebnu dokumentaciju i da je podoban za učešće u daljem postupku davanja koncesije.

Nakon toga, Komisija je pristupila otvaranju koverta "TEHNIČKA PONUDA". O postupku provjere dokumentacije iz ove koverta Komisija je sačinila Zapisnik o otvaranju omota tehničke ponude radi kontrole, pregleda i utvrđivanja podataka sa stanovišta ispunjavanja uslova propisanih koncesionim aktom za projekat hidroelektrane Komarnica broj: 03-302/22-643/3 od 18.3.2022. godine. Zapisnikom je konstatovano da je tehničko-tehnološko rješenje dostavljeno u okviru Tehničke ponude prihvatljivo i isto predstavlja dobru osnovu za izradu Glavnog projekta, pri čemu će se uvažiti svi nophodni uslovi u skladu sa zakonom kojim se propisuje način izrade tehničke dokumentacije i način izgradnje ove vrste objekata.

Shodno navedenom, Komisija je utvrdila da Ponuda ponuđača „Elektroprivreda Crne Gore“ AD Nikšić ispunjava sve uslove propisane Koncesionim aktom za projekat HE Komarnica.

Tehnički parametri predloženog tehničko-tehnološkog rješenja

- Instalirana snaga..... 171,9 MW (2 x 81 MW + 9,9 MW)
- Planirana godišnja proizvodnja..... 213,0 GWh
- Turbine..... 3 Fransijski vertikalni, snaga (2 x 81,15 MW +10,05 MW)

Osnovne karakteristike varijante 1 lučne brane:

- Kota krune brane..... 814 mnm
- Dužina brane u kruni..... 211 m
- Visina brane od temelja..... 171 m

Polazeći od iskazanog, Komisija je ocjenila da Ponuda ponuđača „Elektroprivreda Crne Gore“ AD Nikšić najpovoljnija ponuda i u skladu sa tim sačinila Predlog odluke o izboru najpovoljnije ponude broj: 03-302/22-643/4 od 18.2.2022. godine. Sačinjeni predlog odluke Komisija je dostavila Ministarstvu kapitalnih investicija.

Ministarstvo kapitalnih investicija je na osnovu člana 27 stav 6 Zakona o koncesijama donijelo Odluku o izboru najpovoljnije ponude broj: 03-302/22-643/7 od 18.2.2022. godine. Predmetnom odlukom Ponuda ponuđača „Elektroprivreda Crne Gore“ AD Nikšić, dostavljena u skladu sa Koncesionim aktom za projekat hidroelektrane Komarnica koji je usvojen Zaključkom Vlade Crne Gore broj: 07- 4078 od 27.8.2020. godine, a u vezi člana 20 stav 2 tačka 6 Zakona o koncesijama, izabrana je kao najpovoljnija ponuda.

Imajući u vidu da u ostavljenom roku nije izjavljena žalba na Odluku o izboru najpovoljnije ponude Komisiji za koncesije, Ministarstvo kapitalnih investicija, shodno članu 33 Zakona o koncesijama, dostavlja Vladi Crne Gore, kao koncedentu, Predlog za davanje koncesije. Uz navedeni Predlog dostavlja se i Odluka o izboru najpovoljnije ponude, Izvještaj o sprovedenom postupku, zapisnik Tenderske komisije o toku postupka i Predlog ugovora o koncesiji.

Za vodotok Komarnica predlaže se donošenje odluke o davanju koncesije društvu „Elektroprivreda Crne Gore“ AD Nikšić, na period od 30. godina, za korišćenje prirodnih bogatstava, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskog objekata HE Komarnica u cilju proizvodnje električne energije.

Dostavljeni Predlog ugovora o koncesiji predstavlja istu formu ugovora kao i Nacrt ugovora kojeg je usvojila Vlada Crne Gore Zaključkom broj: 07-4078 od 27.8.2020. godine. U cilju utvrđivanja konačnog teksta ugovora kao naredni korak potrebno je da Ministarstvo kapitalnih investicija sprovede postupak usaglašavanja sa „Elektroprivredom Crne Gore“ AD Nikšić. U vezi sa tim, potrebno je da Vlada Crne Gore dostavljeni predlog ugovora utvrditi kao osnovu za dalje usaglašavanje.

PREDLOG

Na osnovu čl. 9 i 34 Zakona o koncesijama („Službeni list CG“, br. 8/09 i 73/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2022. godine, donijela je

O D L U K U

O DAVANJU KONCESIJE ZA KORIŠĆENJE PRIRODNOG BOGATSTVA, RADI IZGRADNJE, ODRŽAVANJA I KORIŠĆENJA ENERGETSKOG OBJEKTA HIDROELEKTRANE KOMARNICA RADI PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

1. Daje se koncesija Privrednom društvu „Elektroprivreda Crne Gore“ AD Nikšić za korišćenje vodotoka Komarnice, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskog objekta hidroelektrane Komarnica u cilju proizvodnje električne energije i korišćenja zemljišta u državnoj imovini u funkciji obavljanja koncesione djelatnosti.
2. Koncesija iz tačke 1 ove odluke daje se na period od 30 godina.
3. Prava i obaveze između Vlade Crne Gore, kao koncedenta, i Elektroprivrede Crne Gore“ AD Nikšić, kao koncesionara, bliži uslovi finansiranja, istraživanja, projektovanja, izgradnje, korišćenja, održavanja, revitalizacije i predaje hidroelektrane Komarnica utvrdiće se Ugovorom o koncesiji za korišćenje prirodnih bogatstava, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskog objekta hidroelektrane Komarnica u cilju proizvodnje električne energije.
4. Ugovor iz tačke 3 ove odluke će se zaključiti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.
5. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

VLADA CRNE GORE

Broj:
Podgorica, _____ 2022. godine

Predsjednik,
prof. dr Zdravko Krivokapić

PREDLOG

UGOVOR O KONCESIJI

**ZA KORIŠĆENJE PRIRODNIH BOGATSTAVA, RADI IZGRADNJE,
ODRŽAVANJA I KORIŠĆENJA ENERGETSKOG OBJEKTA
HIDROELEKTRANE KOMARNICA RADI PROIZVODNJE ELEKTRIČNE
ENERGIJE**

Na osnovu člana 43 Zakona o koncesijama („Sl.list CG“, br. 8/2009 i 73/2019) i Odluke Vlade Crne Gore o davanju koncesije za korišćenje prirodnih bogatstava, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskog objekta hidroelektrane Komarnica radi proizvodnje električne energije, br. _____ od _____ („Sl.list CG“, broj: _____), ugovorne strane:

- 1) VLADE CRNE GORE, koju zastupa Mladen Bojanić, ministar kapitalnih investicija, kao koncedent (u daljem tekstu "**Koncedent**") i
- 2) Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić, sa sjedištem na adresi Vuka Karadžića br.2 Nikšić, registrovanog kod Centralnog registra privrednih subjekata pod registracionim brojem 4-0000330/001, i sa poreskim identifikacionim brojem 02002230, koga zastupa Nikola Rovčanin u svojstvu izvršnog direktora, kao koncesionar (u daljem tekstu "**Koncesionar**");

Koncedent i Koncesionar se u daljem tekstu pojedinačno označavaju kao "**Strana**", a zajedno kao "**Strane**".

Dana _____, 2022. godine, zaključuju:

UGOVOR
O
KONCESIJI ZA KORIŠĆENJE PRIRODNIH BOGATSTAVA, RADI IZGRADNJE,
ODRŽAVANJA I KORIŠĆENJA ENERGETSKOG OBJEKTA HIDROELEKTRANE
KOMARNICA RADI PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

PREDMET UGOVORA

Član 1.

- 1.1** Ugovorom o koncesiji za korišćenje prirodnih bogatstava, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskog objekta hidroelektrane Komarnica radi proizvodnje električne energije (u daljem tekstu: Ugovor) Koncedent na Koncesionara prenosi pravo korišćenja vodotoka Komarnice i korišćenja vodnog energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u hidroelektrani Komarnica, zemljišta u državnoj imovini u funkciji obavljanja koncesione djelatnosti, na način i pod uslovima predviđenim zakonom, ovim Ugovorom, Planom realizacije, vodnom i upotrebnom dozvolom.
- 1.2** Koncesionar ima pravo da, u skladu sa odredbama Ugovora, koristi vodotok Komarnice i zemljište u državnoj imovini u funkciji obavljanja koncesione djelatnosti i izgradi objekte i postrojenja hidroelektrane Komarnica, ukupne instalisane snage 172 MW i ukupne planirane godišnje proizvodnje 213 GWh, koji su u funkciji koncesije, na lokaciji i u površini određenoj tehničkom dokumentacijom na osnovu koje treba da pribavi građevinsku dozvolu, s tim da prethodno ispuni druge uslove u skladu sa propisima.

DEFINICIJE I TUMAČENJA

Član 2.

2.1 U tumačenju ovog ugovora, osim u slučaju kada kontekst zahtijeva drugačije, biće primjenjivana sljedeća pravila:

- riječi u jednini će podrazumijevati i njihovu množinu, a riječi u množini će podrazumijevati i njihovu jedninu;
- riječi bilo kog roda će podrazumijevati i drugi rod;
- pozivanje na bilo koji zakon i drugi propis, statut, obavještenje ili odluku će obuhvatati i sve njihove izmjene;
- upućivanje na bilo koji ugovor, protokol, sporazum ili neki drugi dokument će obuhvatati sve njihove amandmane, dopune, izmjene ili druge promjene;
- smatraće se da svako pominjanje organa uprave podrazumijeva i svakog sljedbenika tog organa ili bilo koji organ ili tijelo koje je preuzelo funkcije ili odgovornosti ili i funkcije i odgovornosti takvog organa uprave;
- naslovi članova ovog ugovora unijeti su isključivo radi lakšeg snalaženja i neće ni na koji način uticati na tumačenje ugovora;
- sva obavještenja, saglasnosti i potvrde biće u pisanom obliku.
- upućivanje na stranu u nekom ugovoru ili drugom dokumentu podrazumijeva i njene pravne sljedbenike kao i lica na koja je dati ugovor ili dokument prenijet na dozvoljen način.

2.2 Pojedini izrazi i pojmovi upotrijebljeni u ovom ugovoru imaju sljedeće značenje:

"Bankarska garancija"	označava безусловnu bankarsku garanciju plativu na prvi poziv, bez prava prigovora, izdatu na iznos utvrđen ovim ugovorom, u formi i sa sadržinom kao u Prilogu 3, koja se izdaje u skladu sa čl. 11 i 20 Ugovora;
"Elektroenergetski sistem"	označava prenosni ili distributivni elektroenergetski sistem Crne Gore;
"Datum izdavanja upotrebne dozvole"	označava datum na koji je izdata upotrebna dozvola od nadležnog organa uprave za Objekat HE Komarnica;

Vodotok	Označava dio vodotoka rijeke Komarnice, odnosno srednji tok rijeke Komarnice do izlaza iz kanjona Nevidio (kota 811mm), sa branom HE Komarnica na lokaciji – profilu Lonci, u suženom dijelu kanjona rijeke Komarnice, 45km uzvodno od postojeće brane Mratinje (HE Piva);
"Datum izdavanja građevinske dozvole"	označava datum na koji su stečeni uslovi za građenje objekta HE Komarnica u skladu sa zakonom koji uređuje oblast planiranja prostora i izgradnje objekata;
"Datum početka komercijalnog rada Objekta"	označava datum na koji je izdata upotrebna dozvola od nadležnog organa uprave za Objekat HE Komarnica;
"Objekat HE Komarnica"	označava objekte i postrojenja, u funkciji obavljanja koncesione djelatnosti, na lokaciji predviđenoj za obavljanje koncesionih djelatnosti, u svemu u skladu sa tehničkom dokumentacijom zakonu je Koncesionar prethodno pribavio sve neophodne saglasnosti i dozvole;
"Tehničko-tehnološko rješenje"	označava tehničko-tehnološko rješenje koje je Koncesionar dostavio prilikom podnošenja ponude.
"Koncesija"	označava pravo i obavezu finansiranja, istraživanja, projektovanja, izgradnje, korišćenja i proizvodnje električneenergije, održavanja, revitalizacije i prenosa objekta HE Komarnica u ugovorenom roku u vlasništvo Koncedenta;
"Koncesiona naknada"	označava naknadu utvrđenu članom 13 Ugovora koju Koncesionar plaća Koncedentu u skladu sa zakonom i Ugovorom;
"Mjerodavno pravo"	označava zakone i druge propise koji su na snazi u relevantnom trenutku u Crnoj Gori;
"HE Komarnica"	označava hidroelektranu Komarnicu izgrađenu na Vodotoku Komarnica u skladu sa tehničkom dokumentacijom na osnovu koje je pribavljena građevinska dozvola, Koncesionim aktom za projekat HE Komarnica, Ugovorom, zakonom i drugim propisima;
"Organ"	označava bilo koji upravni, regulatorni, zakonodavni, arbitražni ili sudski organ, organ lokalne samouprave, organ za tehničke uslove, odjeljenje, agenciju, komisiju;
"Period koncesije"	označava period na koji se Koncesionaru daje koncesija za vršenje koncesione djelatnosti koji je bliže određen članom 6 ovog Ugovora;

"Plan realizacije"	označava skup parametara, radnji i aktivnosti, detaljno popisanih u Prilogu 1 Ugovora, podijeljenih u pojedine faze, za koje se Koncesionar obavezuje da ispuni odnosno preduzme u vezi sa članom 3 Ugovora, a radi korišćenja prava iz predmeta koncesije, uključujući i: plan investicionog ulaganja po godišnjim periodima, prihvaćeno tehničko rješenje, procijenjenu godišnju proizvodnju električne energije, instalisanu snagu HE Komarnica datum početka komercijalnog rada električne energije iz Objekta HE Komarnica;
"Program revitalizacije"	označava program obnove Objekata HE Komarnica, u cilju prenosa vlasništva Objekata HE Komarnica Koncedentu u stanje koje je podobno za njihovo redovno korišćenje, a na način predviđen članom 20 Ugovora;
"Tehnička dokumentacija"	označava tehničku dokumentaciju za izgradnju i rekonstrukciju Objekata HE Komarnica pripremljenu u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i ostalim relevantnim propisima;
"Teret"	označava hipoteku, zalogu, fiduciju, zadržavanje prava svojine, pravo preče kupovine, ili bilo kakvo obezbjeđenje ili pravo bilo koje vrste po osnovu obezbjeđenja;
"Urbanističko-tehnički uslovi"	označava urbanističko-tehničke uslove izdate od nadležnog državnog organa za izgradnju objekta HE Komarnica;
"Zemljište"	označava zemljište i vodno zemljište potrebno za izgradnju i postavljanje Objekta HE Komarnica sa tačno određenim parcelama u skladu sa tehničkom dokumentacijom za koju Koncesionar pribavlja saglasnosti i dozvole u skladu sa zakonom;

REALIZACIJA UGOVORA

Član 3.

- 3.1 Koncesionar se obavezuje da preduzme radnje i ispuni parametre iz Tehničkog rješenja Plana realizacije koji je podijeljen na sljedeće faze:
- 3.1.1 I faza – faza izrade tehničke dokumentacije, uključujući izradu projektne dokumentacije, izradu elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu i pripremu druge dokumentacije u skladu sa propisima, koja počinje od dana zaključenja ugovora, a završava se Datumom izdavanja građevinske dozvole.
- 3.1.2 II faza – faza izgradnje Objekta HE Komarnica, koja počinje od Datumom izdavanja građevinske dozvole, a završava se Datumom početka komercijalnog rada HE Komarnica;

- 3.1.3 III faza – faza tehno-ekonomskog korišćenja hidroenergetskog potencijala za proizvodnju električne energije u Objektu HE Komarnica, koja počinje na Datum početka komercijalnog rada, a završava se istekom perioda utvrđenog u skladu sa članom 5.1.3 ovog Ugovora.
- 3.2 Koncesionar je dužan da obavijesti Koncedenta o početku II Faze, odnosno III Faze, u roku od 15 dana od dana ostvarivanja ugovorenih uslova za otpočinjanje predmetne faze, u pisanoj formi. Koncesionar je dužan da uz obavještenje dostavi i relevantne dokaze o ostvarenosti uslova za početak predmetne faze.

Član 4.

- 4.1 Koncesionar je dužan da, po pribavljanju svih uslova, odobrenja, saglasnosti i dozvola od nadležnih organa, do isteka Perioda koncesije, koristi stečeno pravo za proizvodnju električne energije u izgrađenom Objektu HE Komarnica.
- 4.2 Koncesionar će samostalno plasirati električnu energiju na slobodnom tržištu i po tom osnovu predmet ovog Ugovora nijesu međusobne obaveze Koncesionara i Koncedenta u pogledu plasmana električne energije.

ROKVI REALIZACIJE I POČETAK RADA

Član 5.

- 5.1 Koncesionar je dužan i ovlašćen da ostvari cjelokupan Plan realizacije, ali je pritom kao bitne rokove dužan poštovati trajanje pojedinačnih faza iz člana 3 Ugovora, i izvršiti obaveze odnosno koristiti prava u sljedećim rokovima:
- 5.1.1 I faza, u roku od 30 mjeseca od dana zaključenja ovog ugovora;
- 5.1.2 II faza, u roku od 60 mjeseci od završetka I Faze, tj. od početka izgradnje HE Komarnica.
- 5.1.3 III faza, u roku od 30 godina od Datuma dobijanja upotrebne dozvole, uz mogućnost produženja na dodatnih 30 godina, nakon donošenja odluke Skupštine.
- 5.2 Produženje rokova I i II faze Plana realizacije iz stava 1 ovog člana je moguće u slučaju kašnjenja bilo kojeg Organa, odnosno subjekta koji vrši javno ovlašćenje, prilikom izdavanja uslova, odobrenja, saglasnosti i dozvola, kao i u slučaju bilo kojeg kašnjenja do kojeg nije došlo krivicom Koncesionara. Faza I i II, Plana realizacije će se produžiti za vremenski period koji predstavlja pozitivnu razliku između roka u kojem je taj Organ,

odnosno subjekt shodno Mjerodavnom pravu morao izdati odgovarajući akt i stvarnog rokau kojem je akt izdat.

- 5.35.3 Produženje rokova iz stava 1 ovog člana moguće je ukoliko Koncesionar Koncedentu dostavi blagovremeno pisani zahtjev sa obrazloženjem i dokaz da je Koncesionar podnio kompletnu dokumentaciju i uredno i blagovremeno izvršio sve svoje obaveze u cilju dobijanja akata određenih prethodnim stavom, u skladu sa Mjerodavnim pravom. Koncedent o ovom zahtjevu mora odlučiti u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- 5.45.4 Ugovorne strane saglasno konstatuju da:
- 5.4.1 se eventualno izvršenje radnji za završetak I faze Plana realizacije, u kraćem roku od onog koji je određen ovim ugovorom, smatra se automatskim produženjem II faze Plana realizacije za period za koji je skraćena realizacija I faze;
- 5.4.2 se bilo koje produženje usljed kašnjenja Organa, utvrđeno ovim članom može smatrati ili tumačiti produženjem isključivo I ili II faze Plana realizacije u kojoj su okolnosti koje su prouzrokovale produženje nastupile;
- 5.55.5 Ukoliko bilo koji rok za izdavanje uslova, odobrenja, saglasnosti ili dozvole, od strane Organa, odnosno subjekta koji vrši javna ovlašćenja nije precizno vremenski određen zakonom, uredbom ili aktom koji reguliše izdavanje istog, u smislu ovog ugovora, ukoliko nije drugačije određeno istim, smatraće se kao mjerodavan opšti rok od 30 dana utvrđen propisima koji regulišu oblast upravnog postupka.
- 5.65.6 Produženje roka iz stava 2 ovog člana vrši se zaključivanjem aneksa ovog ugovora. Produženje I i II faze Plana realizacije, koje nije utvrđeno aneksom ugovora, smatraće se pravno neobavezujućim i ništavim.
- 5.75.7 Koncesionar ne može zahtijevati produženje faze I i II Plana realizacije ukoliko je produženje uzrokovano iz sljedećih razloga:
- 5.7.1 da je Koncesionar podnio neophodnu dokumentaciju i zahtjev u Periodu relevantne faze, tako da je vrijeme do završetka te faze kraće od zakonom propisanog roka za izdavanje takvog odobrenja, saglasnosti ili dozvole;
- 5.7.2 da je Koncesionar podnio nepotpunu ili neurednu dokumentaciju, koja je nepodobna za izdavanje bilo kojeg odobrenja, saglasnosti i dozvola za izgradnju Objekta HE Komarnica, a koja je vraćena na dopunu odnosno izmjenu;
- 5.7.3 da je podnijeti zahtjev Koncesionara odbijen od strane Organa, odnosno subjekta koji vrši javno ovlašćenje, osim u slučaju da je akt nadležnog Organa pravosnažno ukinut ili preinačen.
- 5.85.8 U slučaju iz člana 5 stav 7 tačka 3 kada je Koncesionar uložio dostupne pravne lijekove i sredstva, u smislu propisa koji regulišu oblast upravnog postupka, protiv rješenja, odluke, zaključka ili drugog akta kojim se odbija u cjelini ili djelimično zahtjev Koncesionara, u

slučaju postojanja krivice Koncesionara, Koncedent ima pravo da aktivira bankarsku garanciju, ali nema pravo raskinuti ovaj ugovor, do pravosnažnosti takvog akta.

- 5.9 U slučaju da Koncesionar ispuni sve prethodne radnje predviđene ovim ugovorom i zakonom, koje se moraju ispuniti radi preuzimanja određene radnje predviđene fazom I ili Plana realizacije, i da, i pored toga, nadležni Organ ne izda određene uslove, odobrenje, saglasnost, dozvolu ili drugi akt u propisanom roku, pri čemu se određena obaveza iz neke od faza Plana realizacije ne može izvršiti bez takvog uslova, odobrenja, saglasnosti, dozvole ili drugog akta, Koncesionar neće biti u prekršaju konkretne obaveze iz Ugovora.

PERIOD KONCESIJE

Član 6.

- 6.1 Period koncesije je 30 (slovima: trideset) godina, uz mogućnost produženja na dodatnih 30 godina, nakon donošenja odluke Skupštine.

- 6.2 Rok iz stava 1 počinje od Dana dobijanja od datuma početka komercijalnog rada objekta.

PRESTANAK KONCESIJE

Član 7.

- 7.1 Period koncesije može prestati istekom ugovorenog roka, raskidom ugovora o koncesiji, oduzimanjem koncesije ili sporazumom koncedenta i koncesionara.

VODNA PRAVA

Član 8.

- 8.1 Korišćenje hidroenergetskog potencijala po ovom ugovoru vrši se u skladu sa uslovima utvrđenim vodnom dozvolom.

KONCESIONO DRUŠTVO

Član 9.

- 9.1 Koncesionar je dužan, u roku od 60 dana, od dana zaključenja ugovora o koncesiji, da za potrebe obavljanja koncesione djelatnosti u skladu sa Ugovorom osnuje koncesiono

društvo sa sjedištem u Crnoj Gori registrovano za poslove koncesione djelatosti, osim u slučaju ako koncesionar već ima osnovano privredno društvo u Crnoj Gori koje je registrovano za poslove koncesione djelatnosti ili ako je sam koncesionar društvo koje je osnovano u Crnoj Gori i koje je ili već registrovano ili proširi registraciju za vršenje koncesione djelatnosti.

- 9.2 Koncesiono društvo se osniva, posluje i organizuje kao privredno društvo, u skladu sa zakonom i drugim propisima kojima su uređeni osnivanje i način poslovanja domaćih privrednih društava.
- 9.3 Nakon osnivanja i registracije koncesionog društva, sva prava i obaveze Koncesionara iz ovog Ugovora predstavljajuće istovremeno prava i obaveze koncesionog društva.
- 9.4 Bez obzira na stav 3 ovog člana, Koncesionar ostaje solidarno odgovoran Koncedentu za ispunjenje svih ugovornih obaveza.
- 9.5 Koncedent je ovlašćen da po sopstvenom nahođenju i/ili od Koncesionara i/ili koncesionog društva:
 - 9.5.1 zahtijeva ispunjenje bilo koje ugovorne obaveze, odnosno traži prinudno izvršenje bilo koje ugovorne obaveze, i
 - 9.5.2 traži obeštećenje za bilo koju štetu koju je pretrpio usljed toga što neka obaveza Koncesionara, u skladu sa ovim Ugovorom, nije ispunjena u vrijeme i na način kao što je to ovim Ugovorom određeno, uključujući i štetu nastalu usljed pokušaja prinudnog izvršenja koncesionareve obaveze.
- 9.6 Koncesionar je ovlašćen za isticanje zahtjeva prema Koncedentu u ime koncesionog društva, i isplate po tom osnovu biće učinjene Koncesionaru ili koncesionom društvu.
- 9.7 Pravo Koncesionara ne ovlašćuje ga na isticanje više od jednog zahtjeva za istio potraživanje, bilo za svoj račun ili za račun koncesionog društva.
- 9.8 Koncesionar ne može na bilo koji način raspolagati (prodaja, prenos, ili uspostavljanje tereta) udjelima u koncesionom društvu, niti smije na bilo koji način efektivno prenijeti pravo upravljanja nad koncesionim društvom, bez prethodne saglasnosti Koncedenta.
- 9.9 U slučaju da Koncesionar ne registruje koncesiono društvo, već će koncesionu djelatnost obavljati sam u skladu sa zakonom i ovim Ugovorom, dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za potrebe koncesione djelatnosti na osnovu ovog Ugovora.

NOVČANA SREDSTVA ZA ISPUNJENJE PLANA REALIZACIJE

Član 10.

- 10.1 Novčana sredstva potrebna za finansiranje i ispunjenje Plana realizacije ovog ugovora, uključujući posebno izradu tehničke dokumentacije, pripremne radove, radove na izgradnji,

izmještanje puteva, izgradnju hidrotehničke i telekomunikacione infrastrukture, održavanje i operativni rad u cjelosti obezbjeđuje Koncesionar.

- 10.2 Dinamika obezbjeđenja sredstava mora biti usklađena sa rokovima za ispunjenje pojedinih faza Plana realizacije i svaki propust u obezbjeđivanju neophodnih sredstava, smatraće se isključivom krivicom Koncesionara, sa nastupanjem posledica predviđenih Ugovorom.
- 10.3 Koncesionar će visinu investicija rasporediti u rokovima, vrsti, obliku, kvalitetu i namjeni u skladu sa Planom realizacije.

BANKARSKA GARANCIJA ZA IZVRŠENJE UGOVORA I UGOVORNA KAZNA RADI NEISPUNJENJA

Član 11.

- 11.1 Koncesionar je dužan da u roku od 60 dana, od dana zaključivanja ugovora o koncesiji dostavi nadležnom organu Bankarsku garanciju za dobro izvršenje Ugovora (u daljem tekstu: garancija) sa rokom važenja od 30 mjeseci, za izvršenje radova za I fazu Plana realizacije, u iznosu od 100.000, 00 EUR ((slovima: sto hiljada eura).
- 11.2 Najkasnije 15 dana od datuma početka II faze Plana realizacije iz Ugovora, Koncesionar je dužan da dostavi Bankarsku garanciju, za dobro izvršenje Ugovora sa rokom važenja od 60 mjeseci za izvršenje radova II faze Plana realizacije u iznosu od 5 % ukupne vrijednosti planirane investicije, koja ne može biti manja od 5 miliona EURa. Koncesionar predmetnu Bankarsku garanciju može dostavljati sa rokom važenja od 12 mjeseci, s timda je u tom slučaju dužan obnavljati istu tokom cijelog perioda trajanja faze II Plana realizacije.
- 11.3 Koncesionar je dužan da, kao prethodni uslov za zaključenje aneksa iz člana 5 stav 6 Ugovora, u slučaju produženja roka za izvršenje obaveza iz I ili II faze Plana realizacije za odgovarajući vremenski period, dostavi Bankarsku garanciju odnosno produži postojeću.
- 11.4 Bez obzira na bilo koju drugu odredbu ovog Ugovora, u toku cjelokupnog perioda trajanja I i II faze Plana realizacije izvršenje obaveza Koncesionara mora biti u kontinuitetu obezbijeđeno bankarskom garancijom, pa je stoga Koncesionar dužan da najkasnije 15 dana prije isteka u tom trenutku važeće Bankarske garancije dostavi novu ili produži postojeću Bankarsku garanciju.
- 11.5 Po dostavljanju nove bankarske garancije, prethodna će se vratiti Koncesionaru.
- 11.6 Bankarska garancija za određeni period investicije će se vratiti Koncesionaru i ukoliko investicija bude realizovana prije roka predviđenog Planom realizacije.

- 11.7 Najkasnije 15 dana od datuma početka III faze Plana realizacije, Koncesionar je dužan da dostavi Bankarsku garanciju, za izvršenje obaveze plaćanja koncesine naknade u iznosu 100.000, 00 EUR ((slovima: sto hiljada eura).
- 11.8 Propuštanje Koncesionara da dostavi novu Bankarsku garanciju u rokovima iz ovog člana smatraće se osnovom za aktiviranje prethodno dostavljene Bankarske garancije i naplatu cjelokupnog iznosa.
- 11.9 Ugovorne strane saglasno konstatuju da je Koncedent, važeću Bankarsku garanciju, ovlašćen u cjelosti naplatiti i u slučaju raskida ovog Ugovora predviđenog članom 21 Ugovora (osim isteka i raskida usljed više sile), kao i izvršiti djelimičnu naplatu nezavisno od raskida u slučajevima djelimičnog neispunjenja obaveze Koncesionara. Ovim se posebno utvrđuje da je u slučaju raskida Ugovora iz člana 24 (osim isteka i raskida usljed više sile) Koncedent pored prava na raskid Ugovora i prenos vlasništva nad zemljištem, objektima i opremom u skladu sa članom 25 Ugovora, ovlašćen izvršiti i naplatu cjelokupnog iznosa bankarske garancije koja je validna i važeća u momentu nastupanja raskida.
- 11.10 U slučaju nastupanja okolnosti za raskid Ugovora iz člana 24 stav 2, Koncedent je nezavisno od činjenice i momenta izjavljivanja raskida Ugovora ovlašćen da izvrši aktiviranje Bankarske garancije i prije eventualnog raskida, a posebno u slučajevima u kojima se Bankarska garancija bliži isteku važenja. U slučaju eventualnog odustanka Koncedenta od raskida ovog Ugovora, uprkos postojanju uslova za isti, ne može se smatrati ili tumačiti da je isti dužan izvršiti povraćaj iznosa naplaćenog aktiviranjem Bankarske garancije.

OSIGURANJE

Član 12.

- 12.1 Koncesionar je dužan da Organu uprave dostavlja polisu osiguranja za period trajanja ovog Ugovora.

Osiguranje iz stava 1 ovog člana mora pokrivati:

1. gubitak ili štetu na postrojenjima, opremi i drugoj imovini u vezi sa pravima, obavezama ili aktivnostima iz ovog Ugovora;
2. eventualna zagađenja životne sredine u vezi sa pravima, obavezama ili aktivnostima iz ovog Ugovora; i
3. gubitak ili oštećenje imovine ili povrede koje pretrpe treća lica u vezi sa pravima, obavezama ili aktivnostima iz Ugovora.

VISINA KONCESIJE NAKNADE I USLOVI PLAĆANJA

Član 13.

- 13.1 Ugovorne strane saglasno konstatuju da visina koncesione naknade iznosi 1% od ostvarenog prihoda od prodaje električne energije proizvedene u HE „Komarnica“.
- 13.2 Koncesiona naknada iz stav 1 ovog člana se raspoređuje u državne i lokalne budžete na način definisan zakonom.
- 13.3 Koncesiona naknada se plaća na godišnjem nivou, i to do 31.01. relevantne godine za prethodnu godinu, a primjenom obračuna iz člana 13.1 ovog Ugovora.
- Koncesionar se obavezuje da vodi posebne računovodstvene knjige za predmet ovog Ugovora, u koje Koncedent u svakom momentu može imati uvid.
- U pogledu obračuna, naplate, kamate, prinudne naplate, rokova zastarjelosti i ostalog što je vezano za plaćanje naknada iz ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje poreska administracija.

OBAVEZE KONCESIONARA

Član 14.

- 14.1 Koncesionar je dužan da:
- 14.1.1 prije otpočinjanja radova na realizaciji ovog ugovora, odnosno podnošenja zahtjeva za dobijanje građevinske dozvole, o svom trošku riješi imovinsko-pravne odnose na zemljištu koje je u neposrednoj funkciji realizacije koncesije;
- 14.1.2 obezbijedi potrebna finansijska sredstva za realizaciju Ugovora;
- 14.1.3 koristi hidroenergetski potencijal Vodotoka u skladu sa kriterijumom racionalnog, energetske efikasnosti i ekonomski opravdanog korišćenja Dijela vodotoka Komarnica;
- 14.1.4 racionalno koristi odnosno eksploatiše izgrađene objekte uz obezbjeđenje ljudi i imovine, a u skladu sa zakonima kojima se uređuju oblasti energetike i uređenja prostora i izgradnje objekata i dr.;
- 14.1.5 realizuje višenamjenska rješenja u skladu sa Tehničkim rješenjem;
- 14.1.6 poštuje projektovane i ugovorene kapacitete, određene ovim Ugovorom, Ponudom i Koncesionim aktom, pribavljenim saglasnostima i dozvolama i drugim propisima, kao i dinamiku realizacije koncesionih aktivnosti;

- 14.1.7 izvodi radove uz primjenu propisanih i utvrđenih mjera zaštite životne sredine, kulturne baštine i radne sredine;
- 14.1.8 u slučaju pronalaska predmeta koji predstavljaju istorijsku, kulturnu ili prirodnu vrijednost postupi u skladu sa relevantnim zakonskim propisima;
- 14.1.9 postupa isključivo po odobrenim projektima i odobrenim tehnološkim postupcima;
- 14.1.10 izvještava organ uprave nadležan za poslove energetike o novim saznanjima o efikasnijem i ekonomičnijem korišćenju hidroenergetskog potencijala i eventualnoj namjeri za njihovu eksploataciju, u kom slučaju se mora zaključiti aneks ovog Ugovora;
- 14.1.11 u svemu poštuje mjere zaštite životne sredine, propisane i utvrđene u postupku strateške procjene i eventualne procjene uticaja izgradnje Objekata HE Komarnica na životnu sredinu;
- 14.1.12 ulaže u istraživanje za poboljšanje sigurnosti rada i zaštite životne sredine;
- 14.1.13 da tokom koncesionog perioda, svake godine, najkasnije do 15. marta, organu nadležnom za poslove energetike dostavlja Izvještaj o tehničkim i finansijskim rezultatima u skladu sa ovim ugovorom.

TEHNIČKO RJEŠENJE

Član 15.

- 15.1 Koncesionar je dužan da se pri pripremi Tehničke dokumentacije koristi Tehničkim rješenjem koje je prihvaćeno od strane Koncedenta. Ukoliko koncesionar ne izradi Tehničku dokumentaciju prema prihvaćenom Tehničkom rješenju, odnosno izmjeni isto bez saglasnosti Koncedenta, Koncedent ima pravo da, po propisanom postupku, dodijeli koncesiju drugom koncesionaru pri čemu može iskoristiti postojeće Tehničko rješenje.

EKSPROPRIJACIJA

Član 16.

- 16.1 Na nepokretnosti u privatnoj svojini potrebnoj za obavljanje djelatnosti od javnog interesa u skladu sa zakonom, Koncesionar mora imati pravo svojine ili druga prava u skladu sa zakonom kojim se uređuje eksproprijacija.
- 16.2 Koncesionar, koji po Zakonu o eksproprijaciji može biti korisnik eksproprijacije, će izvršiti sve neophodne radnje u cilju proglašenja javnog interesa i sprovođenja postupka eksproprijacije.
- 16.3 Ugovorne strane saglasno konstatuju da troškovi vršenja eksproprijacije na zemljištu u privatnom vlasništvu koje je neophodno za obavljanje koncesione djelatnosti u cjelosti snositi Koncesionar.

KORIŠĆENJE NEPOKRETNOSTI U DRŽAVNOJ IMOVINI ZA POTREBE KONCESIJE

Član 17.

- 17.1 Koncesionar je dužan da Koncedentu dostavi Elaborat uslovne parcelacije koji će da sadrži sve parcele neohodne za obavljanje koncesine djelatnosti.
- 17.2 Na osnovu Elaborata iz stava 1 ovog člana Koncedent će donijeti Odluku o davanju na korišćenje zemljišta u državnoj svojini, uz naknadu, za obavljanje koncesine djelatnosti, na osnovu koje će Koncedent i Koncesionar zaključiti aneks ugovora.
- 17.3 Koncedent je dužan da, u roku od 15 dana od dana zaključivanja aneksa iz stava 3 ovog člana, primjerak zaključenog aneksa dostavi organu uprave nadležnom za poslove imovine, radi upisa zabilježbe tereta u katastru nepokretnosti.
- 17.4 Koncesionar je dužan da plaća naknadu za korišćenje zemljišta u državnoj svojini u iznosu od _____, koja je prihod budžeta Crne Gore
- 17.5 Obračun naknade za korišćenje zemljišta u državnoj svojini počinje da se vrši od početka III faze Plana realizacije
- 17.6 U slučaju izmjena Mjerodavnog prava, a koje nastupe nakon potpisivanja ovog Ugovora i koje bi negativno uticale na ekonomski balans (negativni uticaj) ovog Ugovora na štetu Koncesionara, Koncesionar će obavijestiti Koncedenta o takvoj pravnoj normi i/ili regulatornoj mjeri i njihovim negativnim posljedicama po Koncesionara. U tom slučaju, Koncedent je obavezan uspostaviti balans koji je postojao na datum potpisivanja ovog Ugovora

Član 18.

- 18.1 Koncesionar se obavezuje da neće bez prethodne saglasnosti Koncedenta, u slučajevima i pod uslovima određenim ovim Ugovorom, preduzimati bilo kakve pravne poslove kojima će biti uspostavljen Teret, opterećenje ili bilo kakva prava trećih lica u pogledu zemljišta ili Objekata HE Komarnica, nezavisno od toga da li je zemljište u vlasništvu Koncesionara.
- 18.2 Koncesionar se obavezuje da bez prethodne pisane saglasnosti Koncedenta neće:
- 18.2.1 uspostavljati zalogu ili bilo koju drugu vrstu tereta nad akcijama u vlasničkoj strukturi Koncesionara niti istima raspolagati na bilo koji način (prodajom, prenosom, itd);
- 18.2.2 zalagati potraživanja, objekte, opremu ili bilo koja druga prava koja ima u vezi sa ovim Ugovorom.
- 18.3 Koncedent neće uskratiti davanje saglasnosti iz stava 1 i 2 ovog člana, osim u slučaju da po diskrecionoj ocjeni Koncedenta postoje opravdani razlozi za to.

PRAVA TREĆIH LICA

Član 19.

- 19.1 Koncedent se obavezuje da nijednom pravnom ili fizičkom licu neće ustupiti ili dozvoliti izvođenje bilo kojih radova ili ostvarivanje bilo kojih drugih prava, koja se odnose na predmet koncesije po ovom ugovoru, niti bilo koje radove ili prava koja bi uticala na umanjenje prava Koncesionara, kao ni svojim aktivnostima, odlukama ili na bilo koji drugi način spriječiti ili ograničiti mogućnost ostvarivanja prava Koncesionara. Pod ovim se ne podrazumijevaju bilo kakve radnje ili aktivnosti trećih lica za koju od Koncedenta ili Organa nisu dobili prethodnu saglasnost, a naročito ne protesti i slične aktivnosti stanovništva.

REVITALIZACIJA OBJEKATA HE KOMARNICA

Član 20.

- 20.1 Koncesionar će najkasnije 60 mjeseci prije isteka Perioda koncesije izraditi Program revitalizacije koji naročito mora da sadrži:
- 20.1.1 (i) obim neophodnih radova za revitalizaciju Objekata HE Komarnica tako da isti nakon završetka revitalizacije postignu funkcionalne parametre proizvodnje, koji ne mogu biti značajno manji od tehničkih parametara opreme iz Tehničko-tehnološkog koncepta;
- 20.1.2 (ii) procjenu troškova revitalizacije.
- 20.2 Koncesionar se obavezuje da će Program revitalizacije otpočeti da izvršava, u obimu i na način predviđen ovim programom najkasnije 48 mjeseci prije isteka Perioda koncesije i da će isti izvršiti najkasnije 60 (šezdeset) dana prije isteka Perioda koncesije.
- 20.3 Nakon završetka radova revitalizacije po Programu revitalizacije, Koncesionar će dostaviti Koncedentu i konačni obračun izvedenih radova revitalizacije i omogućiti im eventualni pregled Objekata HE Komarnica.
- 20.4 Troškove izrade Programa revitalizacije, troškove revitalizacije, , snosi Koncesionar.

PRENOS NAKON ISTEKA PERIODA KONCESIJE

Član 21.

- 21.1 Ovim ugovorom Koncesionar, kao dotadašnji vlasnik, zemljišta i Objekta HE Komarnica, u slučajevima isteka roka, odnosno raskida predviđenim čl. 23 i 24 Ugovora (isključujući slučajeve raskida usljed više sile), predaje odnosno prenosi zemljište, objekte, opremu i postrojenja HE Komarnica u vlasništvo Crne Gore, bez ikakvih tereta, i da traži od Crne

Gore, odnosno Koncedenta, za taj prenos (vlasništva) fer naknadu ili da prenese vlasništvo nad objektom bez naknade.

- 21.2 Koncesionar je potpisujući ovaj ugovor dao saglasnost da se bez njegovog znanja ili bilo kakvog (prethodnog ili naknadnog) odobrenja, Crna Gora upiše kao vlasnik nekretnina – zemljišta, Objekta HE Komarnica (sa vlasništvom 1/1) kod nadležnog organa za katastar nepokretnosti, a po potrebi i u druge propisane evidencije (knjige), u koje se vrši upis nekretnina, kao i da Objekte HE komarnica upiše u knjigovodstvene knjige u kojima se vodi imovina, sredstva i oprema Crne Gore, kao njenu imovinu. Koncesionar se obavezuje da u svrhu prenosa zemljišta, objekata, opreme i postrojenja HE Komarnica, na poziv Koncedenta potpiše bilo koju ispravu, u formi notarskog zapisa ili drugoj formi, koja bi mogla biti zahtijevana za potrebe prenosa prava svojine.
- 21.3 Koncesionar je dužan da istovremeno sa prenosom prava na zemljištu, objektima, opremi i postrojenjima HE Komarnica:
- 21.3.1 na osnovu zahtjeva Koncedenta, izvrši prenos svih prava i obaveza iz ugovora koji su od značaja za obavljanje djelatnosti HE Komarnica (npr. ugovor o pristupu elektroenergetskoj mreži, ugovor o balansiranju, ugovor o isporuci električne energije itd.), odnosno učini najbolje napore da obezbijedi saglasnost drugih ugovornih strana u takvim ugovorima;
- 21.3.2 dostavi Koncedentu svu postojeću tehničku dokumentaciju neophodnu za nastavak radova ako je do prestanka koncesionog odnosa došlo prije završetka izgradnje, odnosno dokumentaciju neophodnu za održavanje Objekta HE Komarnica, ako je do prestanka došlo u toku njegovog korišćenja ili prije isteka trajanja Ugovora;
- 21.3.3 dostavi Koncedentu projekat izvedenog stanja koji sadrži sve izmjene koje su nastale na Objektu HE Komarnica nakon dobijanja upotrebne dozvole;
- 21.3.4 dostavi Koncedentu sva uputstva za korišćenje i održavanje Objekta HE Komarnica i opreme u Objektu HE Komarnica;
- 21.3.5 obezbijedi da sve garancije u vezi sa bilo kojom opremom HE Komarnica budu prenijete na Koncedenta;
- 21.3.6 izvrši prenos bez naknade svih prava intelektualne svojine Koncesionara neophodnih da Koncedent nastavi korišćenje i upravljanje HE Komarnica, odnosno izvrši prenos trajne neograničene, ekskluzivne licence bez ikakve naknade na onim pravima intelektualne svojine na kojima Koncesionar nije vlasnik;
- 21.3.7 u potpunosti saraduje sa Koncedentom kako bi se omogućio nesmetan transfer poslovanja HE Komarnica na Koncedenta.
- 21.4 Koncesionar nije dužan da preda ili prenese:
- 21.4.1 novac u gotovini i u banci;
- 21.4.2 komercijalne, knjigovodstvene dugove i potraživanja čija dospelost pada najkasnije na dan isteka Perioda koncesije, a koji su neizmireni;

- 21.4.3 koristi od zahtjeva iz garancija, naknada šteta i polisa osiguranja koje proističu iz bilo kojeg događaja ili okolnosti nastalih prije dana isteka Perioda koncesije, osim neplaćenih potraživanja po osnovu osiguranja, garancija, i naknada štete u mjeri u kojoj se takvi zahtjevi vezuju za fizički gubitak ili štetu ili nedostatke na Objektima HE Komarnica koji nastanu prije, ali ostanu neotklonjeni do dana isteka Perioda koncesije.

Član 22.

- 22.1 U momentu prenosa zemljišta, objekata, opreme i postrojenja HE Komarnica, u smislu člana 21 Ugovora, isti moraju biti u potpuno tehničko-tehnološki funkcionalnom ispravnom stanju, za dalju proizvodnju električne energije i bez tereta bilo koje vrste.
- 22.2 Koncesionar je dužan da Koncedentu naknadi štetu koja nastane zbog kršenja obaveze iz prethodnog stava ovog člana.

TRAJANJE I PRESTANAK UGOVORA

Član 23.

- 23.1 Ovaj ugovor je zaključen na određeno vrijeme, do isteka roka određenog u članu 6 stav1 Ugovora.
- 23.2 Produženje važenja Ugovora je moguće u skladu sa članom 6 stav 1 ovog Ugovora i Zakonom o koncesijama.

RASKID UGOVORA

Član 24.

- 24.1 Ovaj ugovor se smatra automatski raskinutim, bez dostavljanja posebnog obavještenja u sljedećim slučajevima:
- 24.1.1 istekom Perioda koncesije iz člana 6 stav 1 ovog Ugovora, osim u slučajevima produženja koncesije u skladu sa zakonom kojim se uređuju koncesije;
- 24.1.2 ukoliko je u stečajnom postupku donijeto rješenje o bankrotstvu ili je pokrenut postupak likvidacije nad Koncesionarom;
- 24.1.3 ako je Koncesionaru, pravosnažnom odlukom nadležnog Organa zabranjena proizvodnja električne energije, ili uopšte obavljanje djelatnosti u Crnoj Gori;
- 24.2 Pored slučajeva iz stava 1 ovog člana, Koncedent ima pravo da raskine ovaj ugovor u slučajevima kada:

- 24.2.1 Koncesionar nije dostavio bankarsku garanciju, u visini, roku i sa sadržajem predviđenim Ugovorom;
- 24.2.2 u slučaju da izgrađeni Objekti HE Komarnica u pogledu instalisane snage odstupaju od vrijednosti predviđenih Tehničko-tehnološkim rješenjem za više od 15%;
- 24.2.3 u slučaju da se istražnim radovima ili eksploatacijom u kontinuitetu ugrožava život i zdravlje ljudi i životna sredina;
- 24.2.4 Koncesionar ne obavlja koncesione djelatnosti u skladu sa dinamikom i u obimu utvrđenom Ugovorom i Planom realizacije, odnosno ne izvrši radnje iz I ili II Faze Plana realizacije u ugovorenom roku ili ne započne koncesionu djelatnost u ugovorenom roku;
- 24.2.5 u slučaju kašnjenja plaćanja Koncesione naknade, koje je duže od 30 dana;
- 24.2.6 ukoliko je koncesija data na osnovu netačnih podataka bitnih za donošenje odluke o davanju koncesije i zaključivanje ovog ugovora.
- 24.3 U slučajevima iz stava 2 ovog člana, Koncedent je prije raskida Ugovora dužan da u pisanoj formi obavijesti Koncesionara o kršenju ugovora i postojanju osnova za raskid i da mu odredi primjereni rok za izvršenje ugovorene obaveze koji ne može biti duži od 90 dana. U slučaju da Koncesionar ne postupi po zahtjevu Koncedenta i ne otkloni kršenje Ugovora, odnosno ne izvrši ugovornu obavezu, u ostavljenom roku, Koncedent može pisanom izjavom raskinuti Ugovor.
- 24.4 Izuzetno od prethodnog stava, u slučaju postojanja okolnosti iz stava 1 tačke 2 i 3 ovog člana, Koncedent može prostom izjavom odmah raskinuti Ugovor, bez ostavljanja bilo kakvog primjerenog roka.
- 24.5 U slučaju raskida Ugovora, Koncesionar je u roku od 30 dana od dana prijema pisane izjave Koncedenta o raskidu, odnosno nastupanja uslova za raskid po sili zakona dužan izvršiti sve neophodne radnje radi prenosa prava vlasništva nad zemljištem, objektima i opremom na Koncedenta u skladu sa članom 19 ovog Ugovora, te se ovim potvrđuje da Koncesionar nema pravo na naknadu štete, odnosno refundaciju ili povraćaj troškova za izvršenje radova i uložena sredstva.
- 24.6 U slučaju raskida Ugovora iz razloga predviđenih stavom 1 i 2 ovog člana, Koncedent ima pravo da raspoláže bez naknade tehničkom dokumentacijom Koncesionara u cilju dodjele koncesije u skladu sa zakonom kojim se uređuju koncesije.
- 24.7 Ukoliko Koncesionar u dodatnom roku iz stave 3 ovog člana ne izvrši plaćanje iz stave 2 tačka 6 istog člana koncedent ima pravo raskinuti Ugovor pisanom izjavom.
- 24.8 Bez obzira na bilo šta drugačije predviđeno u ovom Ugovoru, odredbe članova 11 i 19 nastaviće da važe nakon isteka ili raskida Ugovora.

UGOVORNA KAZNA ZA KAŠNJENE

Član 25.

- 25.1 Ugovorne strane su saglasne da bi, u slučaju da Koncesionar povrijedi neku od svojih ugovornih obaveza, bilo veoma teško izmjeriti štetu koja bi iz toga proistekla. Stoga, ukoliko povreda neke od tih obaveza ne bude ispravljena u roku od 30 (trideset) dana, od dana obavještenja Koncesionara od strane Koncedenta, Koncesionar će biti dužan da Koncedentu plati ugovorne kazne kako slijedi:
- 25.1.1 za svako kršenje obaveze Koncesionara iz člana 5 ovog ugovora, koje se sastoji u nepoštovanju rokova za realizaciju ovog ugovora, tj. kašnjenje početka faze III definisano članom 5, ugovorenu kaznu u iznosu očekivane visine koncesione naknade za svaku godinu kašnjenja.
- 25.1.2 za svaku povredu člana 11 Ugovora, koja se sastoji u kašnjenju u dostavljanju bankarske garancije, iznos u visini od 0,05 %, za svaki dan kašnjenja, od vrijednosti bankarske garancije tim da maksimalni iznos Ugovorne kazne po ovom osnovu ne može preći 3% od vrijednosti bankarske garancije
- 25.1.3 Za svako kašnjenje u dostavljanju izvještaja iz člana 28 stav 5 i 6 ovog Ugovora, iznos u visini od 500,00 EUR dnevno, a maksimalno 25.000 EUR.
- 25.2 Prethodno navedenim se ne ograničava, umanjuje ili isključuje pravo Koncedenta, da u slučaju takvog kašnjenja koje bi u krajnjem dovelo do raskida ovog Ugovora na način predviđen članom 24, u cjelosti ili djelimično aktivira Bankarske garancije iz Ugovora, sa pravima Koncedenta odnosno posljedicama po Koncesionara predviđenim tim odredbama.
- 25.3 Koncesionar neće biti odgovoran više od jednom za ugovorne kazne iz ovog člana ukoliko, istim postupkom ili propustom, povrijedi dvije ili više odredbi za čije povrede su utvrđene ugovorne kazne. U takvom slučaju, ukoliko iznosi ugovornih kazni, koji bi inače bili primjenjivi, budu različiti, primijenit će se isključivo veća ugovorna kazna.
- 25.4 Obaveze Koncesionara za plaćanje ugovorne kazne po ovom članu smatraju se obezbijeđenim Bankarskim garancijama iz člana 11 Ugovora.
- 25.5 Radi izbjegavanja sumnje, ukoliko Koncedent može da dokaže stvarnu štetu u većem iznosu od ugovornih kazni predviđenih ovim članom, Koncedent će imati pravo na potpuno obeštećenje za bilo koju direktnu štetu koju pretrpi u vezi sa kršenjem obaveza Koncesionara, a koji nije pokriven iznosom ugovornih kazni ili bankarskom garancijom u skladu sa ovim članom.

RIZICI I ODGOVORNOSTI KOJI PROISTIČU IZ UGOVORA

Član 26.

- 26.1 Ključni rizici kod sprovođenja Ugovora uključuju:
- 26.1.1 hidrološki rizik;
 - 26.1.2 ekološki rizik;
 - 26.1.3 rizik ostvarivanja prihoda (otkupna cijena, promjena pravno-normativne regulative);
 - 26.1.4 rizike izbora lokacije;
 - 26.1.5 operativne rizike;
 - 26.1.6 višu silu.
- 26.2 Za rizike iz stava 1 ovog člana odgovoran je Koncesionar, osim za rizike više sile u smislu člana 27.
- 26.3 Pojašnjenja radi, Koncesionar snosi rizik svih nepredviđenih okolnosti koje ne spadaju u Višu silu u smislu člana 27 ovog Ugovora a koje mogu uticati na ispunjene ugovornih obaveza Koncesionara. Ove okolnosti naročito uključuju proteste i slične aktivnosti stanovništva u vezi sa izgradnjom Objekata HE Komarnica. Nepredviđene okolnosti koje istovremeno ne predstavljaju i višu silu u smislu člana 27 ovog Ugovora neće imati suspenzivno dejstvo u odnosu na prava i obaveze Strana po ovom Ugovoru, osim ukoliko se u skladu sa uslovima predviđenim zakonom kojim se uređuju koncesije odredi mirovanje prava i obaveza iz Ugovora.

VIŠA SILA

Član 27.

- 27.1 Ugovorne strane se oslobađaju odgovornosti ako je povreda ili neispunjenje ugovorene obaveze nastala usljed više sile. Pod višom silom se podrazumijeva događaj nastao po zaključenju ovog Ugovora koji se nije mogao predvidjeti i čije se posljedice nijesu mogle izbjeći ili otkloniti. Ovi događaji su ograničeni na mobilizaciju, rat, zemljotres, požar, epidemiju i poplavu.
- 27.2 Ugovorna strana, koja se poziva na višu silu, obavezna je da preduzme razumne mjere, odnosno radnje, da pretrpljenu štetu i gubitke svede na minimum i da drugu Ugovornu stranu obavijesti pisanim putem o dejstvu više sile, najkasnije u roku od sedam dana od dana saznanja o uticaju više sile. Obavještenje sadrži detaljan opis događaja prouzrokovanog višom silom, kao i mjere i radnje koje Ugovorna strana preduzima, radi maksimalnog smanjenja posljedica tog djelovanja.

- 27.3 U slučaju više sile privremeno miruju prava i obaveze iz Ugovora do prestanka dejstva više sile. Odluku o mirovanju prava i obaveza Koncesionara iz Ugovora donosi Koncedent na osnovu pisanog zahtjeva Koncesionara. Ugovorne strane će, što je prije moguće, sprovesti konsultacije u dobroj vjeri kako bi se dogovorile o odgovarajućim radnjama radi umanjenja posljedica više sile i kako bi obezbijedili dalje izvršenje ugovornih obaveza.
- 27.4 Ukoliko se Ugovorne strane ne dogovore o tome u roku od 60 dana a viša sila i dalje traje ili traju posljedice više sile tako da Ugovorna strana pogođena višom silom nije u stanju da izvršava svoje ugovorne obaveze u periodu od preko 90 dana, onda svaka Ugovorna strana može raskinuti Ugovor, bez prava da od druge strane zahtijeva nadoknadu.
- 27.5 Ugovorna strana pogođena višom silom će obavijestiti drugu Ugovornu stranu što je prije moguće o prestanku okolnosti koja predstavlja višu silu. Nakon tog obavještenja Ugovorne strane će nastaviti da ispunjavaju svoja prava i obaveze iz Ugovora na način i pod uslovima koji su predviđeni Ugovorom.
- 27.6 Odredbe ovog člana neće uticati na mogućnost određivanja mirovanja prava i obaveza usljed više sile, u skladu sa zakonom kojim se uređuju koncesije.

KONTROLA IZVRŠENJA UGOVORA I NAČIN MEĐUSOBNOG IZVJEŠTAVANJA

Član 28.

- 28.1 Koncesionar će vršiti djelatnosti u skladu sa Ugovorom i propisima, a o svim bitnim promjenama, u odnosu na Ugovor i obavljanje koncesione djelatnosti, blagovremeno će obavještavati Koncedenta.
- 28.2 Koncedent ima pravo i obavezu da vrši stalnu kontrolu izvršenja obaveza iz Ugovora, vezano za rokove, uslove iz prihvaćenog Tehničko tehnološkog koncepta i poštovanje propisa.
- 28.3 Koncedent će kontrolu vršiti preko ovlašćenih inspekcijskih i/ili drugih nadležnih organa.
- 28.4 Pored kontrole iz stava 3 ovog člana, Koncesionar je dužan da omogući slobodan pristup i kontrolu licima ovlašćenim od strane Koncedenta ili od strane ovlašćenih organa uprave.
- 28.5 Koncesionar je dužan da u toku I Faze i II Faze Koncedentu na šestomjesečnom nivou dostavlja Izvještaj o sprovedenim aktivnostima (ne kasnije od 20. januara, odnosno 20. jula za polugodišnji period), okolnostima koje utiču na realizaciju Ugovora, kao i svim drugim podacima i informacijama vezanim za predmet koncesije. Okolnosti navedene u Izvještaju moraju biti obrazložene i kad je to moguće potkrijepljene neophodnim dokazima. Propust Koncesionara da u ovom izvještaju navede bilo koju od okolnosti koja ima uticaj na mogućnost realizacije ili ograničavanja Ugovora, za posledicu ima da se na takvu okolnost Koncesionar poslije ne može pozvati, s tim da je nezavisno od ovdje navedenog o svakoj bitnoj okolnosti Koncesionar dužan odmah i bez odlaganja obavijestiti Koncedenta

- 28.6 U toku III faze Plana realizacije, Koncesionar je Izvještaj sa sadržajem kao u članu 28 stav 5 dužan dostavljati jednom godišnje, i to najkasnije do 31. januara relevantne godine za prethodnu godinu.

VAŽEĆI ZAKON, MJERODAVNO PRAVO I RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 29.

- 29.1 Izvršenje, sprovođenje i tumačenje Ugovora vršiće se u skladu sa Mjerodavnim pravom.
- 29.2 Sporovi koji nastanu u toku izvršenja Ugovora ili koji su u vezi sa Ugovorom rješavaće se pred Privrednim sudom Crne Gore u Podgorici.

IZJAVE KONCESIONARA

Član 30.

- 30.1 Koncesionar izjavljuje i garantuje:
- 30.1.1 da su zaključenje ovog Ugovora i izvršavanje njegovih obaveza u skladu sa osnivačkim i drugim aktima Koncesionara i da nijesu zavisni od pribavljanja posebnih potvrda, dozvola ili drugih vrsta odobrenja organa Koncesionara radi zaključivanja Ugovora odnosno, ukoliko je pribavljanje takvih potvrda, dozvola ili odobrenja neophodno, da su ista pribavljena;
- 30.1.2 da se zaključivanjem ovog Ugovora ne vrši povreda nijednog propisa i da on nije u sukobu ni sa kojim upravnim, sudskim, arbitražnim ili drugim odlukama koje se odnose na Koncesionara;
- 30.1.3 da se preuzimanjem obaveza po ovom Ugovoru ne vrši povreda nijednog ugovora ili sporazuma u kojem je Koncesionar jedna od ugovornih strana i da protiv Koncesionara nije pokrenut, niti je u toku nikakav postupak, koji bi za posljedicu mogao imati materijalno štetan uticaj na poslovanje, prihode i finansijsko stanje Koncesionara.

JEZIK UGOVORA

Član 31.

- 31.1 Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku.

IZMJENE I DOPUNE UGOVORA

Član 32.

- 32.1 Izmjene i dopune Ugovora vrše se aneksima na način i u formi predviđenoj za njegovo zaključivanje, i isti se prilažu uz Ugovor i čine njegov sastavni dio.
- 32.2 Aneksi ovog ugovora po svom redosljedu zaključivanja označavaju se arapskim brojevima.
- 32.3 Inicijativu za izmjene i dopune ovog ugovora može dati svaka od Ugovornih strana.

UGOVORNA DOKUMENTACIJA

Član 33.

- 33.1 Ugovornu dokumentaciju čine: Koncesioni akt, Ugovor sa priložima, Plan realizacije, Tehnička dokumentacija i ostala zakonom utvrđena dokumentacija, neophodna za izgradnju i rad Objekta HE Komarnica.

NIŠTAVOST ODREDBI

Član 34.

- 34.1 Ukoliko se za bilo koju odredbu Ugovora bude smatralo da je nezakonita, nevažeća ili neprimjenljiva, u cjelini ili djelimično, prema Mjerodavnom pravu, takva odredba ili njen dio će se u toj mjeri smatrati da ne predstavlja dio Ugovora, ali to neće negativno uticati na zakonitost, validnost i primjenljivost preostalog dijela Ugovora. U tom slučaju, Ugovorne strane će uložiti maksimalne napore da, u okviru razumnog vremenskog perioda, zamijene odredbu koja se smatra nezakonitom, nevažećom ili neprimjenljivom, novom odredbom koja će imati isti cilj i efekat, a koja će biti zakonita, validna i primjenljiva.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

- 35.1 Ugovorne strane neće, niti će odobriti ili dozvoliti bilo kom svom službeniku, direktoru, ovlaštenom zaposlenom, povezanom licu, zastupniku ili predstavniku da se u vezi sa ovim Projektom ili bilo kojom transakcijom predviđenom ovim Ugovorom upuste u bilo kakvo koruptivno postupanje niti će dozvoliti da se Materijalno zavisno lice ili niti predstavnici, direktori, ovlašćeno osoblje, povezana lica, zastupnici ili predstavnici Materijalno zavisnog lica upuste u takvo koruptivno ustupanje.

Koruptivno postupanje u smislu ove odredbe podrazumijeva obećanje, nuđenje, davanje, činjenje, insistiranje na, primanje, prihvatanje ili traženje, direktno ili indirektno, bilo kog protivpravnog plaćanja ili nedozvoljene prednosti bilo kog tipa, prema ili od strane bilo kog lica, u namjeri da se utiče na aktivnosti bilo kog lica ili utiče na bilo koje lice da odustane od bilo koje aktivnosti.

- 35.2 Ugovor je sačinjen u 12 (dvanaest) istovjetnih primjeraka od kojih po dva primjerka pripadaju Ugovornim stranama, a po jedan primjerak ministarstvu nadležnom za finansije, Upravi prihoda, Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, ministarstvu nadležnom za vode, Upravi za vode Crne Gore, Komisiji za koncesije Crne Gore, nadležnom organu za registraciju ugovora.

Za KONCEDENTA

M i n i s t a r

Mladen Bojanić

Za KONCESIONARA

[•]

Ovlašćeni zastupnik

[•]